

Jak proruská propaganda „jacht“ ovlivnila americkou debatu o pomoci Ukrajině

... [bbc.com/news/world-us-canada-67766964](https://www.bbc.com/news/world-us-canada-67766964)

By Olga Robinson, Shayan Sardarizadeh and Mike Wendling

[Přejít na obsah](#)

20. prosince 2023

Autor: Olga Robinson, Shayan Sardarizadeh a Mike Wendling , BBC Verify a BBC News

Getty Images

Webová stránka založená bývalým americkým mariňákem, který nyní žije v Rusku, podnítila fámu, že Volodymyr Zelenskij koupil dvě luxusní jachty za peníze z americké pomoci.

Navzdory nepravdivému tvrzení byl dezinformační plán úspěšný. Začalo to online a bylo opakováno členy Kongresu USA, kteří přijímali zásadní rozhodnutí o vojenských výdajích.

Bylo to neuvěřitelné tvrzení – za použití dvou poradců jako zástupců zaplatil pan Zelenskij 75 milionů dolarů (59 milionů liber) za dvě jachty.

Ukrajinská vláda však tento příběh nejen jednoznačně popřela, ale obě dotyčné lodě nebyly ani prodány.

Navzdory tomu, že je nepravdivý, se tento příběh dostal až k členům Kongresu USA, kde lídři tvrdí, že jakékoli rozhodnutí o další pomoci Ukrajině bude odloženo do příštího roku.

Někteří jsou ostře proti další podpoře.

Republikánská kongresmanka Marjorie Taylor Greeneová na X, dříve Twitteru, řekla: "Každý, kdo hlasuje pro financování Ukrajiny, financuje nejzkorumpovanější peněžní schéma jakékoliv zahraniční války v historii naší země."

Napojila se na příběh obsahující pověst o jachtě.

Tom Tillis, republikánský senátor a zastánce vojenské pomoci Ukrajině, promluvil pro CNN krátce poté, co minulý týden senátoři uspořádali schůzku za zavřenými dveřmi s panem Zelenským.

"Myslím, že pojem korupce se objevil, protože někteří řekli, že to nemůžeme udělat, protože lidé si za peníze koupí jachty," řekl Tillis. "[Pan Zelensky] zbavil lidi těchto představ."

Pan Tillis si potykal s dalším republikánským senátorem, JD Vancem, který také jedním dechem zmínil pana Zelenského a loď.

Při diskuzi o rozpočtových prioritách v podcastu pořádaném bývalým poradcem Donalda Trumpa Stevem Bannonem pan Vance řekl: "Jsou lidé, kteří by snížili sociální zabezpečení, uvrhli naše prarodiče do chudoby, proč? Aby si jeden ze Zelenského ministrů mohl koupit větší jachtu?" "

Ačkoli jsou fámy o jachtě nepravdivé, BBC zjistila, že příběhu poskytla velkou podporu webová stránka napojená na Rusko, která předstírá, že se nachází ve Washingtonu.

Podle vědců jde o „pravděpodobně účelově vytvořený nástroj pro praní příběhů s napojením na ruskou vládu“.

Web „Washington“ s kořeny v Rusku

Tento příběh se poprvé objevil na konci listopadu na neznámém kanálu YouTube - kanál s pouze hrstkou sledujících a pouze jedním videem ve zdroji.

Následujícího dne jej vyzvedl web s názvem DC Weekly spolu s obrázky dvou jachet - nazvaných Lucky Me a My Legacy - a dokumenty, které údajně potvrzují prodej lodí Zelenského spolupracovníkům.

Ale zprostředkovatelé luxusních jachet, kde jsou obě plavidla uvedena na prodej, uvedli, že obvinění jsou nepravdivá. Prodejní doklady se zdají být padělky. A místo toho, aby je koupil Zelensky nebo jeho blízcí poradci, Lucky Me a My Legacy jsou stále na prodej.

Behnemar

Lucky Me je stále na prodej

Příběh DC Weekly odstartoval záplavu online spekulací, protože na příběh a obsah odkazovaly různé zdroje na různých platformách.

Tato stránka však není, jak název napovídá, týdenní publikací – ani nemá sídlo v hlavním městě USA.

Výzkum Darrena Linvilla a Patricka Warrena, dezinformačních výzkumníků z Clemson University, ukazuje, že DC Weekly založil John Mark Dougan, bývalý důstojník americké námořní pěchoty a floridské policie, který se v roce 2016 přestěhoval do Ruska.

Pan Dougan strávil tři roky jako zástupce v kanceláři šerifa okresu Palm Beach a poté, co v roce 2009 odešel, založil webovou stránku, na které se šíří fámy o jeho bývalých zaměstnavatelích.

Od té doby, co se přestěhoval do Ruska, se znovu objevil jako novinář pokrývající invazi na Ukrajinu a rozšířil řadu nepravdivých a nepodložených tvrzení – například, že Rusko se pokoušelo zničit laboratoře na biologické zbraně.

Výzkumníci z Clemsonu zjistili, že DC Weekly je plný novinových článků zkopírovaných z jiných stránek a přepsaných motory umělé inteligence. "Reportéři" stránek mají falešná jména spolu s headshoty zkopírovanými odjinud na internetu.

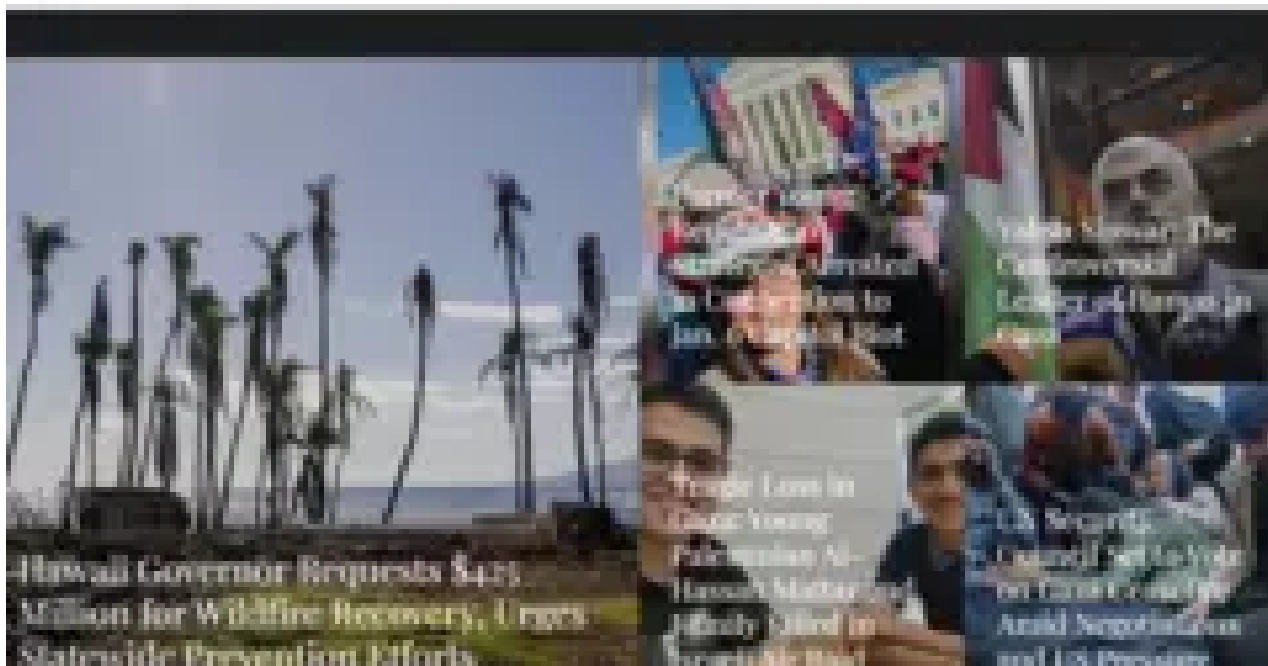
S přepsanými příběhy – zjevně navrženými tak, aby dodaly webu lesk legitimacy – se mísí pochybné původní zprávy.

Jedním z takových příběhů byl původ nároku na jachtu a výzkumníci Clemson sledovali, jak se příběh široce rozšířil poté, co DC Weekly zveřejnil jeho verzi.

Důkazy shromážděné výzkumníky naznačují, že stránka byla nadále připojena ke stejnému serveru jako několik dalších webových stránek pana Dougana. BBC Verify také zjistila, že část webu DC Weekly je hostována na serveru v Moskvě.

Začátkem tohoto roku byl pan Dougan identifikován jako komentátor DC Weekly, když měl několik přednášek na akademii přidružené k ruskému ministerstvu zahraničí.

"Je mi docela zřejmé, že Dougan je zapojen do DC Weekly po dlouhou dobu a zůstává připojen k infrastruktuře za ním," řekl pan Warren.

DCWeekly

DC Weekly obsahuje zprávy přepsané umělou inteligencí – a originální příběhy, které obsahují nepravdivé informace

Pan Dougan prostřednictvím textové zprávy uvedl, že „tato tvrzení důrazně popírá“ a že před několika lety prodal DC Weekly za 3000 dolarů. Řekl, že si nepamatuje osobu, které to prodal, a ztratil papírování kvůli tomu, že byl vyhozen z platebních platform a ztratil přístup k e-mailovým účtům kvůli finančním sankcím proti Rusku. Říká, že se současným provozem webu nemá nic společného.

Vědci tvrdí, že stránka je součástí mnohem větší proruské propagandistické mašinérie.

"Na tom, jestli za tím stojí tento konkrétní chlap, moc nezáleží," řekl pan Warren. "Klíčovým bodem je, že je to důležitý prvek ve velmi podstatné a efektivní operaci proruského vlivu, kterou je třeba odhalit a pochopit."

Kancelář ukrajinského prezidenta k příběhu DC Weekly uvedla: "Všechny informace v tomto článku jsou falešné. Zelenskij a jeho rodinní příslušníci nemají a neměli žádné jachty."

Pan Tillis a paní Greeneová byli kontaktováni s žádostí o vyjádření.

Mluvčí pana Vance řekl: "Po celá léta všichni na Západě uznávali, že Ukrajina je jednou z nejkorumpovanějších zemí na světě. Všichni na to nějak zapomněli, když jsme jim začali posílat miliardy dolarů zahraniční pomoci."

Bižuterie

Příběh jachty vrší fiktivní příběhy na existující obavy z korupce, která je na Ukrajině dlouhodobým problémem. Vypořádat se s ní je jedním z testů, kterými by země musela projít, aby se připojila k západním institucím, jako je Evropská unie.

Podle indexu vnímání korupce Transparency International je Ukrajina na 116. místě ze 180 zemí, i když úsilí v posledních letech její postavení výrazně zlepšilo.

Naděje Ukrajiny na obnovu se spoléhají na boj proti korupci

Pozornost věnovaná skutečným a probíhajícím korupčním problémům v zemi však byla mírná ve srovnání s online klábosením o falešných příbězích podložených falešnými dokumenty a stinnými účty na sociálních sítích.

V říjnu široce sdílené tvrzení na sociálních sítích uvádělo, že manželka prezidenta Zelenského utratila v New Yorku jmění za šperky, zatímco ukrajinský prezident byl ve městě a hovořil s OSN.

YOUTUBE

Žena tvrdila, že ji paní Zelenská vyhodila, než se oháněla falešnou účtenkou ve výši 1,1 milionu dolarů

Stejně jako pověst o jachtě, i toto tvrzení vzniklo na kanálu YouTube s velmi malým počtem sledujících a pouze jedním videem. Video představovalo ženu, která řekla, že je z Beninu. Tvrdila, že pracuje v Cartier na Fifth Avenue v New Yorku.

Žena ukázala účtenku ze dne 22. září se jménem paní Zelenské a účtem na 1,1 milionu dolarů za náramek, náušnice a náhrdelník.

Nástroje pro rozpoznávání obličeje odhalily těsnou shodu mezi ženou na videu a fotografiemi z profilů na sociálních sítích ženy, která žije v Petrohradě v Rusku. Když jsme se podívali na fotky té ženy, zdálo se, že jde o stejnou osobu jako ve videu na YouTube.

Příběh se stal virálním na Facebooku, TikTok a Telegram. Účet ruského velvyslanectví Spojeného království X to sdílel s komentářem: „Nejlepší využití peněz britských daňových poplatníků vůbec“.

Ale účtenka je jasný falešný. Do 21. září manželé Zelenští opustili New York a odcestovali do Kanady.

Jeden anglicky psaný web byl nápomocný při šíření fámy - DC Weekly.

@ZelenskyyUa

Prezident Zelenskij a Olena Zelenska přijeli do Kanady 21. září

BBC Verify and the Clemson researchers found a number of DC Weekly articles posted between August and December this year that followed the same pattern.

The articles falsely alleged that Prince Andrew made a secret visit to Ukraine, that Ukraine provided weapons to Hamas, that an American non-profit organisation harvested organs in Ukraine and that Zelensky's administration allowed Western companies to use Ukrainian farmland for disposal of toxic waste.

Stories on DC Weekly were often published within days after allegations first appeared on YouTube.

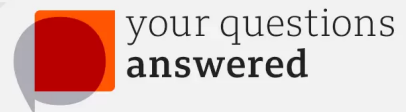
In addition to DC Weekly, some of the allegations - including those about Cartier jewellery and yachts - also appeared on several pro-Kremlin English-language websites as well as legitimate news websites in Africa that accept "sponsored" (paid-for) content.

Some of the stories were picked up by other outlets and accounts. But with the story about the yachts, the people behind DC Weekly appear to have achieved a level of success that had previously eluded them - their allegations being repeated by some of the most powerful people in the US Congress.

Additional reporting by Paul Myers

Get in touch

What questions do you have about the war in Ukraine?

In some cases your question will be published, displaying your name, age and location as you provide it, unless you state otherwise. Your contact details will never be published. Please ensure you have read our [terms & conditions](#) and [privacy policy](#).

Use this form to ask your question:

0/500

Your contact info

In some cases a selection of your comments and questions will be published, displaying your name and location as you provide it unless you state otherwise. Your contact details will never be

published.

At no time should you endanger yourself or others, take any unnecessary risks or infringe any laws.

The BBC retains the right to select from these contributions based on editorial requirements and subject to [online terms and conditions](#) and [BBC editorial guidelines](#). For more information about how the BBC handles your personal data, [see here](#).

Made with Hearken | [Terms of Service](#) | [Privacy Policy](#).

If you are reading this page and can't see the form you will need to visit the mobile version of the [BBC website](#) to submit your question or send them via email to YourQuestions@bbc.co.uk. Please include your name, age and location with any question you send in.
